

ἀγέλαστους σὰ δού Λάτσαρον (ἐπὶ τοῦ αἰωνίως σκυθρωποῦ, ὅτι κατὰ τὴν παράδ. ὁ Λάτσαρος κατὰ τὴν δευτέραν περιόδον τοῦ βίου του μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν δὲν ἐλάσσε ποτε) Λέσβ. || Παροιμ. *Μῆτε νύφη ἀγέλαστη μῆτε ἄκλαντος* (ἐπὶ τοῦ κατὰ φύσιν συμβαίνοντος) Πελοπ. (Βασσαρ.) *Μάρτι Μούρτ' ἀγέλαστε καὶ ξεροχαχάνιστε* (ὁ Μούρτις παρὰ τὸ Μάρτις εἶναι κωμικὸν πλάσμα τοῦ βίου ὀνόματος, τὸ δὲ ξεροχαχάνιστος σημαίνει τὸν ἔχοντα ἡρόν καὶ ἐπίπλαστον καγχασμόν, γέλωτα. Ἐπὶ τοῦ μηνὸς Μαρτίου, καθ' ὃν ὁ οὐρανὸς εἶναι συνήθως νεφελώδης, παροδικαὶ δὲ καὶ μικρᾶς διαρκείας εἶναι αἱ ἐκλάμψεις τοῦ ἡλίου, ὅστις καὶ φαινόμενος δὲν θερμαίνει ἐπαρκῶς) Λέσβ. Ἡ λ. ἐπὶ τῆς σημ. ταύτης ἡδη παρ' Αἰσχύλ. Ἀγαμ. 94 «ἀγέλαστα πρόσωπα». Ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀγέλαστος ἐπών. Εὐρ. (Ἐρμούπ.) Ἀγέλαστος τοπων. Χίος Ἀέλαστος Κάρπ. τοῦ Ἀγέλαστου Β. Ἡπ. Ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀγέλαστη ὄν. κύριον (ἢ μία τῶν μοιρῶν) Ἀθῆν. β) Ἐκεῖνος, καθ' ὃν δὲν γελᾷ τις, ὁ μὴ προκαλῶν τὸν γέλωτα, ἐπὶ πραγμάτων καὶ καταστάσεων Ἀθῆν. Ἀνδρ. Βάρν. Ζάκ. Θήρ. Κρήτ. Μακεδ. (Βέρ. Κοζ. Σιάτ. κ.ά.) Πελοπ. (Δημητσάν. Οἶν. κ.ά.): Φρ. *Τὸ ἀγέλαστο* (ἐνν. πῆδημα. Ἐν παιδιᾷ, καθ' ἣν, κύπτοντος ἑνός, οἱ λοιποὶ παῖκται ὑπερπηδοῦν κατὰ σειράν ὑπὲρ αὐτόν· καὶ τὸ μὲν πρῶτον πῆδημα λέγεται *ἀμίλητο*, διότι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὁμιλοῦν, τὸ δεύτερον *ἀγέλαστο*, διότι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γελοῦν, καὶ τὸ τρίτον *σκοῦφος*, διότι ὁ παίκτης, καθ' ἣν στιγμὴν ὑπερπηδᾷ, ἀποθέτει τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ κύπτοντος) Ἀνδρ. *Γελᾷ ὁ ζουρλὸς 'ς τ' ἀγέλαστο* (ἐνν. πρᾶγμα, δηλ. τὸ μὴ προκαλοῦν γέλωτα. Πβ. ἀρχ. «γελᾷ δ' ὁ μῶρος κᾶν τι μὴ γελοῖον ἦ») Βάρν. *Γελᾷ ὁ τρελλὸς 'ς τ' ἀγέλαστα* (ἐνν. πράγματα) Δημητσάν. || Παροιμ. *Μῆτε γάμος ἄκλαντος μῆτε λείψανο ἀγέλαστο* (ὅτι εἶναι ἀδύνατον ἐξ οἰασθήποτε αἰτίας νὰ μὴ κλαύσῃ τις κατὰ τὸν γάμον ἢ νὰ μὴ γελάσῃ κατὰ τὴν κηδείαν νεκροῦ) Ἀθῆν. Πελοπ. κ.ά. *Μηδὲ πίκρ' ἀγέλαστη μηδὲ γάμος ἄκλαντος* (ὅτι δὲν ὑπάρχει λύπη, καθ' ἣν νὰ μὴ γελᾷ τις, ὅπως καὶ γάμος, καθ' ὃν νὰ μὴ κλαύσῃ τις. Διὰ τὸ πίκρ' ἀγέλαστη πβ. συνών. φρ. παρ' Αἰσχύλ. Χοηφ. 30 «ἀγέλαστοις | ξυμφοραῖς») Κρήτ. γ) Οὐσ. παιδιὰ, καθ' ἣν οἱ παῖκται προσβλέποντες ἀλλήλους ἀμιλλῶνται μὲν νὰ συγκρατοῦν τὸν ἴδιον γέλωτα, προσπαθοῦν δὲ συγχρόνως διὰ ποικίλων μορφασμῶν νὰ διεγείρουν αὐτὸν ὁ ἕτερος παρὰ τῷ ἑτέρῳ Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Παίζομε τὸν ἀγέλαστον* Σάντ. Χαλδ. *Εὐτάμε τὸν ἀέλαστον* (εὐτάμε = κάμνομεν) Τραπ. κ.ά. 2) Παθ. ἐκεῖνος ὅστις δὲν γελᾷται, ὁ μὴ ἀπατῶμενος Ἡπ. Θήρ. Κεφαλλ. Μακεδ. (Βογατσ. κ.ά.) Πελοπ. (Καλάβρυτ. Λακων. κ.ά.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) κ.ά. — Λεξ. Περίδ.: *Κάνεις δὲν ἔμεινεν ἀγέλαστος* Περίδ. || Φρ. *Μὰ τὸ Θεὸ τὸν ἀγέλαστο!* (ὄρκος) Κεφαλλ.

ἀγέλη ἡ, Εὐβ. Ἡπ. Καπ. (Ἀραβάν. Σινασσ.) Κάρπ. Πελοπ. (Βούρβουρ. Οἶν. κ.ά.) Στερελλ. (Φθιώτ.) κ.ά. *ἀέλη* Κάρπ. Ρόδ. *αἰλη* Ρόδ. *ἀέλε* Ἰκαρ. *ἀγέλ'* Α.Ρουμ. (Φιλιππούπ.) Β.Εὐβ. Θράκ. (Μάδντ. κ.ά.) Καπ. (Ἀνακ. Ποτάμ.) Μακεδ. (Βογατσ. Γκιουβ. Καταφύγ. Σισάν. κ.ά.) Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) *ἀέλ'* Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Σιάτ.) *ἀγίλ'* Θράκ. (Ἀδριανούπ.) *ναγέλ'* Καπ. (Σίλατ. Φάρασ. Φερτ.) *ἀγίλα* Καπ. (Σινασσ.) *ἀγέα* Τσακων. *γέλη* Θράκ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *ἀγέλη*. Τὸ *ναγέλ'* ἐγεννήθη ἐκ συνεκφ. τῆς αἰτιατ. *τὴν ἀγέλη -τὴ ναγέλ'*, ὅθεν καὶ ἡ *ναγέλ'*. Πβ. τὰ ὅμοια *τὴν οὐρά -τὴ νουρά*, τὸν *ῶμο -ὁ νῶμος* κττ.

1) Ἀθροισμα κτηνῶν, ἀγελάδων, βοῶν, χοίρων κττ. ἀγομένων εἰς βοσκήν σύνθηθ. καὶ Καπ. (Ἀνακ. Ἀραβάν. Ποτάμ. Σίλατ. Σινασσ. Φάρασ. Φερτ.) Τσακων.: *Ἀγέλης τόπος* (τὸ μέρος, ἔνθα συναθροίζονται τὰ κτήνη καὶ παραδίδονται εἰς τὸν βουκόλον) Ἀραβάν. *Νὰ ἀγέλη βοῖδια* Βούρβουρ. *Μὰ ἀγέλ'* γιλάδια Β.Εὐβ. *Μνὰ ἀγέλ'* ἄλουργα Βογατσ. *Θὰ πάνον τ' ᾄλάδα 'ς ν ἀέλ'* (θὰ πάγω κτλ.) Ζαγόρ. || Φρ. *Μαύρη γελαδίτσα γέννησε 'ς τὴ μέση 'ς τὴν ἀγέλη* (ἐπφδ.) Φθιώτ. || Ἄσμ.

Βρίσκει τ' ἀρκούδια βρουκολεῖο καὶ τὰ λεοντάρια ἀγέλη

Ἡπ. β) Τὸ μέρος, ὅπου συγκεντροῦνται τὰ κτήνη καὶ ὅθεν ἐξάγει αὐτὰ εἰς νομὴν ὁ βουκόλος Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Μακεδ. (Σιάτ.): *Πάν τὰ βοῖδια 'ς ν ἀέλ'* Ζαγόρ. Συνών. *ἀγελαρῆς* 2, *ἀγελαρίστρα* 1. γ) Τὸ μέρος, ὅπου μένουν τὰ πρόβατα Καπ. (Σινασσ.) 2) Μεταφ. ὁμᾶς ἀνθρώπων συγγενῶν Κάρπ.: *Πάει καὶ σωρεύεται μὲ τὴν ἀέλην του.*

ἀγελίδι τό, ἀμάρτ. *ἀελίδι* Σύμ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *ἀγελαῖα*.

Μικρὰ ἀγελᾶς: *Ἐχω ἕναν ἀελίδι.* Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀγελαδάκι*.

ἀγελόμαντρα ἡ, ἀμάρτ. *ἀγελόμαδρα* Λήμν.

Ἐκ τῶν οὐσ. *ἀγέλη* καὶ *μάντρα*.

Μάνδρα ἀγελάδων. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀγελαδοβορὸς*.

ἀγεμάτιστος ἐπίθ. Λεξ. Περίδ. *ἀγιμάτιστος* Κύπρ. *ἀγιμάτ'στους* Θράκ. (Ἀδριανούπ.) *ἀγιουμάτ'στους* Ἡπ. (Ἰωάνν. κ.ά.) Μακεδ. Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γεματιστός <γεματίζω.

Ὁ μὴ γευματίσας, ἄγευστος ἔνθ' ἄν.: *Εἴμι ἀγιουμάτ'στους ἀκόμα* Αἰτωλ. Ἰωάνν. *Ἀγιουμάτ'στους κἀνένας δὲ μπορεῖ νὰ κᾶν* δ'λεῖα Αἰτωλ. Συνών. *ἀγέματος*, *ἄγευτος*.

ἀγέματος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀγίματος* Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. *γέμα*.

Ὁ μὴ γευματίσας, νῆστις. Συνών. *ἀγεμάτιστος*, *ἄγευτος*.

ἀγέμιστος ἐπίθ. σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν.) *ἀγιόμιστος* πολλαχ. *ἀγιόμ'στους* Μακεδ. Στερελλ. *ἀγέμητος* Πελοπ. (Ἀρκαδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γεμιστός <γεμίζω.

1) Ὁ μὴ πληρωθεὶς, κενὸς σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν.): *Κουβᾶς ἀγέμιστος. Στάμνα ἀγέμιστη. Τονφέκι ἀγέμιστο* σύνθηθ. *Ἀγέμητο σακκί* Ἀρκαδ. || Φρ. *Ἐχ' ἀγιόμ'στου κιφᾶλ'* (ἐπὶ τοῦ μὴ πειθομένου ἢ δυσκόλως πειθομένου) Μακεδ. Συνών. *ἀγέματος*, *ἄδειος*. 2) Ὁ μὴ ἀδρυνθεὶς, ὁ μὴ ὠριμάσας, ἐπὶ καρπῶν, οἶον τῶν ὀσπρίων, σιτηρῶν κττ. Μέγαρ. Στερελλ. κ.ά.: *Κουτσά-σπαρτά ἀγιόμιστα* Μέγαρ. *Σ'τάρι ἀγιόμ'στου* Στερελλ. Ἀντίθ. *μεστωμένος* (ἰδ. *μεστός*, *μεστῶν*).

ἀγέματος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀίματος* Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γεματος <γεμῶνω. Τὸ *ἀίματος* ἐκ τοῦ *ἀγίματος* ἀποβληθέντος τοῦ γ μεταξὺ φων.

